

F. t. beslutn. vedr. erstatning for miljøskader

Ad 4

De svenske regler omfatter kun skade, der udgår fra virksomhed i forbindelse med fast ejendom. En sådan begrænsning, der eksempelvis indebærer, at miljøskader, der hidrører fra andre emissionskilder f.eks. fly- og landtransport, undtages fra de strenge ansvarsregler og må henføres til andre, herunder færdselslovens regler. Dette er uheldigt, dels fordi det skaber uklarhed om rækkevidden af det objektive ansvar, og dels fordi det forhold, at emissionen hidrører fra andre kilder end fast ejendom, ikke i sig selv skulle give anledning til lempeligere erstatningsretlig behandling.

Det er ikke enhver emission, der omfattes af forslaget. Dette gælder således støjmissioner og rystelser, der vel kan være ansvarspådragende, men vel er bedst egnede til begrænsning ved generelle forebyggende reguleringer i form af støjafskærmning m.m.

Ad 5

Selv om der indføres et strengt ansvar i form af objektivi ansvarsgrundlag og lempet bevisbyrde for årsagssammenhængen, kan det ikke undgås, at der opstår miljøskader, uden at der kan findes en egentlig skadevolder. Dette gælder ikke blot de mere diffuse skader, men også punktudslip, hvor bevisbyrden for årsagssammenhængen ikke kan løftes af den påtaleberettigede, hvor skadevolder viser sig insolvent, eller hvor der er særlig lempelse i ansvarsgrundlaget, jf. de almindelige bemærkninger punkt 1. Det er ikke tanken, at fonden skal kunne udrede udgifterne ved

den almindelige diffuse miljøforringelse, men f.eks. nok i situationer, hvor en vandboring er ødelagt af nedsvivning fra ikke eftersporlige kilder (pesticidforurening og nitratforurening fra landbrugets marker).

Fondens midler tænkes tilvejebragt ved afgiftspålæg for særligt forurenende virksomheder. Afgiften kan indrettes således, at den er stigende med virksomhedens miljøfarlighed. Således vil i denne situation Kemisk Værk Køge og Cheminova komme til at befinde sig i en høj afgiftsklasse. Tilsvarende gælder for vejtransport af miljøfarligt gods, medens ulykkesrisikoen ved banetransport må betragtes som væsentlig mindre, og banerne vil derfor slippe med en lavere afgift. Der skal videre kunne pålægges en særlig afgift på overskridelser af udledningstilladelser, når sådanne overskridelser indebærer en fare for miljøet i recipienten. Afgiften kunne fastsættes til 5.000 kr. og beløbet reguleres i takt med ændringerne i pristallet.

Med en sådan afgift introduceres en kombination af miljøulempeerstatning og objektivi strafansvar på linje med strafansvaret efter lov om arbejdsmiljø. Fonden administreres af miljøministeren.

Ad 7

Strafansvaret for miljøovertrædelser forældes over 5 år, og uden særlig bestemmelse vil erstatningskrav tilsvarende forældes i henhold til forældelsesloven fra 1908 over 5 år fra fordringens forfaldstid. Dette må således indebære, at forældelsesfristen begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor erstatningspligten er fastslået ved dom eller forlig.